

**BORSA
İSTANBUL**

Halka Arz ve Borsa İstanbul'da İşlem Görme

Sürdürülebilir bir kalkınma için; yatırım yapan, üreten, ihracat yapan ve istihdam yaratan şirketlerimizin finansmana daha kolay ve düşük maliyetle erişiminin sağlanması ve bu sayede özkaynaklarının güçlendirilmesi gerekmektedir.

İçindekiler

● Halka Arza Karar Verme

- Finansman Sağlamak
- Paylara Likidite Kazandırmak
- Yurt İçi ve Yurt Dışı Yaygın Tanıtım
- Kurumsallaşma
- Kredibilite
- Globalleşme
- Vergi Avantajı

● Halka Arza Hazırlık Süreci

- Şirket İçi Çalışma Grubunun Oluşturulması
- Aracı Kuruluş Seçimi
- Finansal Tabloların Bağımsız Denetimden Geçirilmesi
- Esas Sözleşme Değişikliği ve Genel Kurul Kararı
- Halka Arz Fiyatının Belirlenmesi

● Halka Arz Süreci

- Sermaye Piyasası Kurulu'na (SPK) Başvuru
- Borsa İstanbul Grubu'na Başvuru
- SPK ve Borsa İstanbul Uzmanlarınca Şirketin İncelenmesi
- Borsa İstanbul Tarafından Şirketin İşlem Görebileceği Pazarın Belirlenmesi
- Yıldız Pazar, Ana Pazar ve Alt Pazar
- Halka Arz Yöntemleri
- Halka Arz İzahnamesi ve Tasarruf Sahiplerine Satış Duyurusu
- Satış Süreci, Dağıtım Esasları, Satış Sonuçlarının Duyurulması
- Borsa Kotuna Alınma ve İşlem Görmeye Başlama
- Halka Arzda Maliyetler

● İşlem Görmeye Başlama Sonrası Süreç

- Finansal Raporların Kamuya Duyurulması
- Özel Durumların Kamuya Duyurulması
- Kâr Payı Dağıtımı
- Kurumsal Yönetim İlkeleri
- Yatırımcı İlişkileri Bölümü Kurulması
- Paylar için Kotta Kalma Ücreti

Giriş

Sürdürülebilir bir kalkınma için; yatırım yapan, üreten, ihracat yapan ve istihdam yaratan şirketlerimizin finansmana daha kolay ve düşük maliyetle erişiminin sağlanması ve bu sayede özkaynaklarının güçlendirilmesi gerekmektedir.

Günümüzde şirketlerimiz yeni yatırımlar veya artan iş hacmi nedeniyle ihtiyaç duydukları finansmanı ağırlıklı olarak bankacılık sektöründen sağlamakta, sermaye piyasalarını yeterince kullanmamaktadır.

Ancak özellikle ABD ve Avrupa ülkelerinde şirketlerin finansman sağlamak için ağırlıklı olarak sermaye piyasalarını kullandığı, halka açık şirket sayısının yüksek olduğu ve şirketlerin özsermaye ağırlıklı bir kaynak yapısına sahip olduğu görülmektedir.

Sermaye piyasamız şirketlerimize gerek pay halka arzı gerekse borçlanma aracı ihracı yoluyla kaynak temini konusunda birçok fırsat sunmaktadır.

Paylarını halka arz eden ve Borsa'da işlem gören şirketler, uygun finansman sağlamanın yanı sıra kurumsallaşma, tanınırlık ve paylarına likidite kazandırma imkânlarına erişirler.

Bu rehberde halka arz ve Borsa'da işlem görme süreci anlatılmaktadır.

Halka Arza Karar Verme

Halka arz, sermaye piyasası araçlarının satın alınması için farklı yollardan yapılan genel bir çağrı ve bu çağrının devamında gerçekleştirilen satışı ifade eder. Payların halka arzı ya da bir şirketin halka açılması, sermayesini oluşturan mevcut paylarının veya sermaye artışı yapılarak ihraç edilecek yeni payların halka satılmasıdır.

Halka açılma sürecinde şirketler için en zor aşama karar aşamasıdır. Halka açılmaya karar verdikten sonraki aşamalar daha kolaydır.

Halka arz, sadece şirketin mevcut ortaklarının sahip olduğu payların halka satışı veya sadece sermaye artırımını suretiyle yeni çıkarılacak payların satışı yoluyla yapılabileceği gibi her iki yöntem birlikte kullanılarak da yapılabilmektedir.

Şirketler halka açılarak her şeyden önce önemli bir finansman kaynağı olan sermaye piyasalarına erişmiş olurlar. Bu bölümde halka açılma ve Borsa'da işlem görmenin şirketlere sağladığı faydalar yer almaktadır.

Finansman Sağlamak

Şirketler, faaliyet gösterdikleri sektöre ve içinde buldukları duruma göre farklı finansman yöntemlerini kullanırlar.

Finansman yöntemi olarak pay halka arzını tercih eden şirketler, finansal borcun aksine geri ödeme yükümlülüğü olmayan ve uzun vadeli kaynak sağlarlar. Ayrıca halka açık ve payları Borsa'da işlem gören şirketler paylarını teminat göstererek bankacılık sisteminden kredi kullanabilme, artan

kredibilite sayesinde daha uygun maliyetlerle kredi alabilme ve borçlanma aracı ihraç edebilme imkânlarından yararlanmak suretiyle finansman ihtiyaçlarını karşılayabilirler.

Şirketler sadece halka açılmayı ifade eden "birincil halka arz" yoluyla değil, sonrasında Borsa'da işlem görmekteyken yapacakları bedelli sermaye artırımları ya da ikincil halka arzlar yoluyla da ilave finansman imkânı yaratabilirler.

Paylara Likidite Kazandırmak

Borsa'da işlem gören şirketlerin paylarının organize bir piyasada oluşan fiyatlardan istenilen zamanda alınıp satılabilmesi, ortaklara önemli bir likidite imkânı sağlamaktadır. Daha önce sadece ortaklar arasında ya da sınırlı bir çevrede alınıp satılabilecek paylar, Borsa'da çok sayıda katılımcının yer aldığı şeffaf bir piyasada oluşan fiyattan istenildiği zaman alınıp satılabilir.

Yurt İçi ve Yurt Dışı Yaygın Tanıtım

Payları Borsa'da işlem gören şirketler, sermaye piyasasının şeffaflık ve kamuyu aydınlatma ilkesi çerçevesinde mevzuatta belirlenmiş bilgilerini Kamuyu Aydınlatma Platformu'nda (KAP) açıklarlar. Bu bilgiler veri yayın kuruluşları, basın ve yayın kuruluşları vasıtası ile yurt içi ve yurt dışındaki yatırımcılara sürekli olarak ulaştırılmaktadır.

Şirketler hakkındaki bilgilerin kamuya duyurulması, şirketlerin ve şirket ürünlerinin hem yurt içinde hem de yurt dışında tanınmasına yardımcı olmaktadır. Yaygın tanınmanın sağladığı avantaj sayesinde, yurt içi ve yurt dışında bulunan ve aynı sektörde faaliyet gösteren şirketlerle iş birliği ve ortaklık imkânı doğabilmektedir.

Globalleşme

Halka açılma ile birlikte şirketler yurt dışı sermaye piyasalarına erişebilme, yabancı ülkelerde sermaye piyasası aracı ihraç edebilme ve o ülkelerdeki borsalarda bu araçları kote ettirerek işlem gördürme imkânına kavuşurlar.

Payları Borsa'da işlem gören şirketlerin yabancı ortak bulma ve ortak girişim kurabilme imkânları artmaktadır.

Kurumsallaşma

Şirketlerin halka açık hale gelmesi, kurumsallaşmanın sağlanmasında önemli bir kilometre taşıdır. Halka açılma şirketin sorumluluklarını artırmakta ve hesap verebilirlik, şeffaflık, sürdürülebilirlik gibi konular önem kazanmaktadır. Halka açılma sonrasında şirketin giderek kişilerin varlığına bağımlı olmaktan kurtulması ve kendi kurum kültürünü oluşturması kurumsallaşmaya önemli bir katkı sağlamaktadır.

Bilindiği üzere, ülkemizdeki şirketlerin çoğunluğu aile şirketleridir. Aile şirketlerinin ömrü genellikle şirketin kurucusu olan ya da yönetimde söz sahibi aile bireylerinin ömürleriyle sınırlı olmaktadır. Diğer taraftan, şirketlerin halka açılarak sermaye piyasası ve Borsa mevzuatına tabi olmaları, finansal tablolarının bağımsız denetimini yaptırılmalarını, ortaklarını ve kamuyu düzenli olarak bilgilendirmelerini, kurumsallaşma süreçlerini hızlandırarak profesyonel yönetim imkânlarına daha kısa sürede kavuşmalarını ve şirket ömrünün uzamasını sağlamaktadır.

Kredibilite

Şirket paylarının Borsa'da işlem görmesi ve kolayca likidite imkânı, bankacılık sektörü nezdinde kredibilitesini artırmakta, payların teminat olarak kabul edilebilmesini sağlamakta, kamuyu aydınlatma, bağımsız denetimden geçme, SPK ve Borsa tarafından denetlenmenin getirdiği artan şeffaflık şirkete ilişkin risklerin daha gerçekçi ölçülebilmesi sayesinde ihtiyaç duyulan fonlara daha düşük maliyetli erişimi sağlamaktadır.

Vergi Avantajı

17/01/2020 tarihinde Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 32. maddesine yapılan eklemeye, finansal kuruluşlar hariç, paylarını asgari %20 oranında halka arz eden şirketler için halka arzdan itibaren beş hesap dönemi boyunca kurumlar vergisi oranı 2 puan indirimli olarak uygulanmaktadır.

Halka Arza Hazırlık Süreci

Borsa İstanbul'da işlem görebilmek için halka arz izahnamesinin SPK tarafından onaylanması, şirket paylarının halka arz edilmesi ve sonrasında payların Borsa kotuna alınması gerekmektedir.

Borsa kotuna alınma, işlem görmesi talep edilen payların ilgili şartları taşımaları durumunda Borsa İstanbul Pay Piyasası'nın ilgili pazarında işlem görmesinin kabul edilmesidir.

Şirketlerin halka arz öncesinde aşağıdaki hazırlıkları yapmaları gerekmektedir.

**BORSA
İSTANBUL**

Şirket içi
çalışma grubunun
oluşturulması

Finansal tabloların
bağımsız denetimden
geçirilmesi

Aracı
kuruluş
seçimi

Esas sözleşme
değişikliği ve genel
kurul kararı

Halka arz
fiyatının
belirlenmesi

Şirket İçi Çalışma Grubunun Oluşturulması

Halka açılma sürecindeki işlemleri yapmak ve takip etmek üzere öncelikle şirket içinde bir çalışma grubunun oluşturulması gerekmektedir. Söz konusu çalışma grubu; şirketin finans, muhasebe ve halkla ilişkiler bölümü yöneticilerinden oluşmalıdır.

Finansal Tabloların Bağımsız Denetimden Geçirilmesi

Halka açılacak şirketler, finansal tablolarını SPK mevzuatına uygun olarak hazırlamak ve bağımsız denetimini yaptırmak zorundadırlar. Bu kapsamda denetim yapmaya yetkili bir bağımsız denetim şirketi seçmeli ve denetim sözleşmesi imzalamalıdır. Bağımsız denetime yetkili şirketlerin listesi SPK'nın internet sitesinde yer almaktadır.

Aracı Kuruluş Seçimi

Payların halka arzı için bir aracı kuruluşla aracılık sözleşmesi imzalanması gerekmektedir. Aracı kuruluş, halka arz sürecinde SPK ve Borsa başvurularının yapılması, gerekli belgelerin ve halka arz izahnamesinin hazırlanması, payların satışına ilişkin işlemlerin yürütülmesi konularında şirkete hizmet verir. Halka arza yetkili aracı kuruluşların listesi SPK'nın www.spk.gov.tr adresindeki internet sitesinde yer almaktadır.

Aracılık sözleşmesi tek bir aracı kuruluşla yapılabilen bir lider aracı kuruluş tarafından oluşturulan birden fazla aracı kuruluşun yer alacağı bir konsorsiyum ile de yapılabilir. Yapılacak sözleşmede aracı kuruluşun ve şirketin hak ve sorumluluklarının yanı sıra aracılık yüklenimi olup olmayacağı, yüklenimin ne şekilde yapılacağı, halka arz yöntemi ve diğer esaslı unsurlara yer verilir.

Esas Sözleşme Değişikliği ve Genel Kurul Kararı

Halka açılma öncesinde şirket esas sözleşmesinin SPK mevzuatına uygun hale getirilmesi için çeşitli değişiklikler yapılması gerekmektedir. Şirketin esas sözleşmesinde Borsa'da işlem görecektir payların devir ve tedavülünü kısıtlayıcı, ortakların haklarını kullanmalarını engelleyici hükümler var ise bu hükümlerin esas sözleşmeden çıkarılması gerekmektedir. Şirket bu amaçla hazırladığı madde tadil tasarımlarını SPK'ya sunar.

Halka arzın sermaye artırımını yoluyla yapılacak olması durumunda Türk Ticaret Kanunu (TTK) hükümleri çerçevesinde genel kurulca sermayenin artırılmasına ve yeni pay alma haklarının sınırlandırılmasına ilişkin karar alınır.

Halka Arz Fiyatının Belirlenmesi

Halka arz fiyatının belirlenmesi halka açılma sürecinin en önemli aşamalarından biridir. Fiyatın gerçekçi bir şekilde tespit edilmesi hem başarılı bir halka arz hem de Borsa'da işlem görmeye başladıktan sonra payların fiyat performansı açısından önemlidir.

Halk arz fiyatının belirlenmesi amacıyla şirket değerinin tespiti için aracı kuruluş tarafından fiyat tespit raporu hazırlanır. Raporla halka arz fiyatı ve bu fiyatın hesaplanmasında kullanılan yöntemlere yer verilir. Fiyat tespit raporunda, şirketin yapısı ve faaliyetleri çerçevesinde Uluslararası Değerleme Standartları'nda (UDS) belirtilen yaklaşımlar kullanılır.

Fiyat tespit raporu izahname ile birlikte halka arzdan önce yayımlanmakta, isteyen aracı kurumlar, raporda kullanılan değerlendirme yöntemleri, varsayımlar ve halka arz fiyatına ilişkin görüşlerini KAP'ta yayımlayabilmektedir.

Halka Arz Süreci

Payların halka arzına onay verilmesi süreci SPK'nın, Borsa'da kota alınma ve işlem görme süreci ise Borsa İstanbul'un incelemesine tabidir.

Şirket paylarının halka arz edilip işlem görmesi için aşağıdaki adımların tamamlanması gerekmektedir.

SPK'ya Başvuru

Halka arz izahnamesinin onaylanması amacıyla, hazırlanan izahname ve SPK'nın Pay Tebliği'nde belirtilen belgeler ile birlikte şirket ya da aracı kuruluş tarafından SPK'ya başvuru yapılır.

Halka arz sürecinde şirketin tanıtım faaliyetlerine bu aşamada başlanabilir. Mümkün olduğunca çok sayıda yatırımcıya ulaşabilmek için tanıtım faaliyetlerine gerekli önem verilmelidir. Şirketin halka açılacağına dair şirket yetkililerinin açıklamaları olabileceği gibi, yazılı ve görsel basında şirketin faaliyetleri hakkında bilgilere de yer verilebilir. Diğer taraftan, şirketi tanıtmak amacıyla sadece ulusal değil, uluslararası finans kuruluşları ve yatırımcılar nezdinde de tanıtım faaliyetleri yapılabilir.

Borsa İstanbul Grubu'na Başvuru

Borsa İstanbul Grubu; Borsa İstanbul, Takasbank ve Merkezi Kayıt Kuruluşu'ndan (MKK) oluşmaktadır.

SPK'ya yapılan başvuru ile eş zamanlı olarak halka arz edilecek payların Borsa'da işlem görebilmesi için Borsa İstanbul'a başvuru yapılmalıdır. Borsa'ya yapılacak başvuru için gereken belgeler Borsamızın www.borsaistanbul.com adresinde "Şirketler" başlığı altındaki "Halka Arz ve Borsada İşlem Görme" bölümünde yer almaktadır.

Borsa İstanbul'un iştiraki olan Takasbank, menkul kıymetlerin takası, saklaması ve uluslararası standartlarda numaralandırılarak "ISIN Kodu" üretilmesi ile görevlendirilmiştir. Halka arz edilecek paylar için ISIN kodu almak üzere şirket ya da aracı kurum tarafından Takasbank'a başvurulması gerekmektedir. Başvuru için gereken belgeler;

[https://www.takasbank.com.tr/documents/Document/isin-tahsisi-icin-gerekli-belgeler20062019\(1\).pdf](https://www.takasbank.com.tr/documents/Document/isin-tahsisi-icin-gerekli-belgeler20062019(1).pdf) linkinde yer almaktadır.

Mevzuata göre sermaye piyasası araçları senede bağlanmaksızın elektronik ortamda kayden ihraç edilir. Merkezi Kayıt Kuruluşu (MKK), sermaye piyasası araçları için Türkiye'nin merkezi saklama kuruluşu olup, kayden ihraç edilen sermaye piyasası araçlarını hak sahibi bazında kayıt altına alır. Aynı zamanda sermaye piyasası araçlarına ilişkin haklarla ilgili kayıtlar MKK tarafından oluşturulan elektronik ortamda tutulur. Halka arz edilecek paylarının MKK'da kayden oluşturulabilmesi ve satılan payların MKK'daki yatırımcı hesaplarına aktarılabilmesi için şirketin MKK'ya üye olması gerekmektedir. MKK üyelik başvurularının Borsa başvuru süreçleri ile eş zamanlı başlatılması gerekmektedir.

Ayrıca sermaye piyasası araçları Borsa'da işlem gören şirketlerin kamuyu aydınlatma yükümlülüklerini MKK tarafından işletilmekte olan Kamuyu Aydınlatma Platformu (KAP) üzerinden yerine getirmeleri, bunun için de şirketlerin MKK'ya KAP üyeliği için başvuruda bulunmaları ve yetkilendirecekleri KAP kullanıcılarının elektronik imza almaları gerekmektedir.

MKK'ya yapılacak MKK ve KAP üyelik başvuru belgelerine aşağıdaki linkten erişilebilir.
<https://www.mkk.com.tr/tr-tr/Hakkimizda/Sayfalar/Uyelik-Islemleri.aspx>

SPK ve Borsa İstanbul Uzmanlarınca Şirketin İncelenmesi

Şirketin halka arz ve Borsa İstanbul'da işlem görme başvurusuna ilişkin olarak şirket merkezi ve varsa üretim tesisleri SPK ve Borsa İstanbul uzmanlarınca ziyaret edilerek yerinde incelemelerde bulunulur.

Şirket incelemesinde temelde aşağıda yer alan hususlar üzerinde durulmaktadır.

1. Şirket Faaliyetlerinin ve Hukuki Durumunun İncelenmesi

Şirketin faaliyetlerinin incelenmesi kapsamında; üretim tesisleri, ürün veya hizmet üretim süreci, yurt içi ve yurt dışı satışlar, müşteriler, tedarikçiler, yatırımlar, grup şirketleri ile ilişkiler incelenir. Şirketin hukuki durumu, şirket ile doğrudan ya da dolaylı ilişkisi olmayan bir hukukçu tarafından düzenlenen hukukçu raporu ile belgelenir. Raporda yer verilen şirketin taraf olduğu sözleşmeler, davalar ve önemli görülen diğer hususlar incelenir.

Şirketin finansal durumunun sağlıklı olup olmadığının anlaşılması amacıyla finansal, ticari ve kamu borçlarının ödenmesi, alacakların tahsili, finansal yapısı ve faaliyet sonuçları incelenir.

Borsa İstanbul Tarafından Şirketin İşlem Görebileceği Pazarın Belirlenmesi

Borsa İstanbul uzmanlarınca yapılan incelemeler sonucunda, şirketin kotasyon koşullarını sağladığının anlaşılması halinde Borsa yönetimi tarafından halka arz sonrası şirket paylarının işlem görebileceği pazar belirlenir ve karar SPK'ya iletilir.

Borsa İstanbul Pay Piyasası

Yıldız Pazar, Ana Pazar ve Alt Pazar

Paylarını halka arz edecek şirketler, Borsamız Kotasyon Yönergesi'nin (Yönerge) (https://www.borsaistanbul.com/files/kotasyon_yonergesi.pdf) 8. maddesinde yer alan kriterleri sağlamaları durumunda pay piyasamız bünyesinde yer alan Yıldız Pazar, Ana Pazar veya Alt Pazar'da işlem görmeye başlayabilir. Bu pazarlara kabul kriterleri, faaliyet süresi, halka arz edilen payların piyasa değeri, halka açıklık oranı, dönem kârı, özsermaye/sermaye oranı gibi çeşitli sayısal kriterler ile ortaklığın faaliyetlerine, finansal yapısına ve hukuki durumuna ilişkin diğer kriterlerden oluşmaktadır.

Payların Yıldız Pazar, Ana Pazar veya Alt Pazar'da işlem görebilmesi için ortaklığın (Yönerge madde 8/1)

A.

Kuruluşundan itibaren en az 2 takvim yılı geçmiş olması (anonim ortaklık türü dışındaki herhangi bir sermaye şirketi türünde geçen süreleri de yıl hesabında dikkate alınır.)

B.

Aşağıda yer alan pazarlardan herhangi birinin şartlarının(*) tamamını sağlaması,

	Yıldız Pazar	Ana Pazar	Alt Pazar
Halka arz edilen payların piyasa değeri	Asgari 300.000.000 TL	Asgari 75.000.000 TL	Asgari 40.000.000 TL
Halka arz edilen payların nominal değerinin sermayeye asgari oranı	%15	%20	%25
Bağımsız denetimden geçmiş yıllık finansal tablolarında dönem kârı olması	Son 2 yıl	Son 2 yıl	Son 2 yıl
Bağımsız denetimden geçmiş en son finansal tablolardaki özsermaye / sermaye oranı	1'den büyük	1'den büyük	1,25'den büyük

C.

Finansal durumunun faaliyetlerini sağlıklı bir biçimde yürütebilecek düzeyde olması,

D.

Payları üzerinde, pay sahibinin haklarını kullanmasına engel olacak kayıtlar bulunmaması ve esas sözleşmenin Borsa'da işlem görecektir payların devir ve tedavülünü kısıtlayıcı hükümler içermemesi,

E.

Borsa tarafından geçerli kabul edilebilecek durumlar dışındaki nedenlerle son 1 yıl içinde; faaliyetlerine 3 aydan fazla ara vermemiş, hakkında tasfiye, konkordato, iflas ertelemesi veya Borsa tarafından belirlenen diğer benzeri durumlara ilişkin herhangi bir sürecin yaşanmamış olması,

F.

Üretim ve faaliyetini etkileyecek önemli hukuki uyuşmazlıkların bulunmaması, kuruluş ve faaliyet bakımından hukuki durumu ile payların hukuki durumunun tabi oldukları mevzuata uygun olduğunun, ortaklık ile doğrudan ya da dolaylı ilişkisi olmayan bir hukukçu tarafından düzenlenen hukukçu raporu ile belgelenmesi gerekmektedir.

Kârlılık ve Özsermayeye İlişkin İstisna (Yönerge madde 8/3)

İki yıl dönem kârı ve/veya özsermaye/sermaye oranı şartlarını sağlayamayan şirketlerin sermaye piyasalarından fon sağlayabilmelerini teminen, Yıldız Pazar için yapılan başvurularda diğer şartların sağlanması koşuluyla,

- Ortaklığın son yıl ve ilgili ara dönem finansal tablolarında faaliyet kârı olması,
- Halka arz edilen paylarının piyasa değerinin asgari 500 milyon TL(*) olması,
- Son finansal tablodaki özsermaye altında sınıflandırılan tutarlara halka arzdan elde edilen paylara ilişkin primler ile artırılan sermayenin nominal tutarı eklenerek hesaplanacak özsermaye/sermaye oranının 8. maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen şartı sağlaması,
- Halka arzın sadece ortak satışı yoluyla yapılmaması kaydıyla, ortaklığın faaliyetlerine, finansal yapısına ve halka arz gelirinin kullanımına ilişkin olarak Borsa'ya sunacağı bilgiler dikkate alınarak, payların Yıldız Pazar'da kota alınmasına karar verilebilir. Borsa, kendisine sunulan bilgileri dikkate alarak, nakit çıkışı gerektirmeyen amortisman ve itfa payları tutarlarını faaliyet kârının hesaplanmasında dikkate alabilir.

(*)Güncel kriter değerleri için <https://www.borsaistanbul.com/tr/sayfa/246/kotasyon-sartlari>

Halka Arz Yöntemleri

SPK tarafından yayımlanan Pay Tebliği'ne göre halka arzda

- Ortaklara ait mevcut payların halka arzı,
- Sermaye artırımını yoluyla ihraç edilecek payların halka arzı,
- Her iki yöntemin birlikte kullanılması

seçeneklerinden biri kullanılabilir.

Ortaklara Ait Mevcut Payların Halka Arzı

Bu yöntemde payların satışından sağlanan kaynak, pay satan ortaklara ait olmakta, şirkete herhangi bir kaynak girişi olmamaktadır. Ortakların paylarını halka arz edebilmeleri için satılacak paylar üzerinde rehin veya teminat verilmek suretiyle ya da başka bir şekilde devir ve tedavülü kısıtlayıcı ve pay sahibinin haklarını kullanmasına engel olacak kayıtların bulunmaması gerekmektedir.

Sermaye Artırımı Yoluyla Halka Arz

Halka açık olmayan şirketler, yapacakları sermaye artırımlarında, mevcut ortakların yeni pay alma haklarını kısmen veya tamamen kısıtlayarak paylarını halka arz edebilirler. Sermaye artırımını yoluyla ihraç edilen payların satışından sağlanan kaynak, doğrudan şirkete sermaye olarak gelerek finansman sağlanmaktadır.

Halka Arz İzahnamesi ve Tasarruf Sahiplerine Satış Duyurusu

SPK, kamunun aydınlatılması çerçevesinde izahnamede yer alan bilgilerin tutarlı, anlaşılabilir ve belirlenen standartlara göre eksiksiz olduğunun tespiti hâlinde izahnamenin onaylanmasına karar verir.

İzahnameye ilişkin hususlar SPK'nın İzahname ve İhraç Belgesi Tebliği'nde düzenlenmiştir. Halka arz izahnamesinde ortaklığa ve halka arz edilecek paylara ilişkin tanıtıcı bilgilere ve risklere, tasarruf sahiplerine satış duyurusunda ise halka arz işlemlerinin ne şekilde gerçekleştirileceğine ilişkin bilgilere yer verilir.

İzahnamede, Türkiye Muhasebe Standartları (TMS) çerçevesinde hazırlanan finansal tablolar ile bağımsız denetim raporlarına yer verilir. Payların satış dönemine göre izahnamede yer alacak finansal tablolar ve bağımsız denetim raporları aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Satış Dönemi	İzahnamede Yer Alacak ve Özel Bağımsız Denetimden Geçirilecek Finansal Tablolar
1 Ocak - 15 Şubat	Son üç yıllık ya da içinde bulunulan yıldan önceki üç yıllık finansal tablolar ile dokuz aylık ara dönem finansal tablolar
16 Şubat - 15 Mayıs	Son üç yıllık finansal tablolar
16 Mayıs - 15 Ağustos	Son üç yıllık ve üç aylık ara dönem finansal tablolar
16 Ağustos - 15 Kasım	Son üç yıllık ve altı aylık ara dönem finansal tablolar
16 Kasım - 31 Aralık	Son üç yıllık ve dokuz aylık ara dönem finansal tablolar

SPK tarafından belirlenen standartlara uygun olarak hazırlanan izahname ve tasarruf sahiplerine satış duyurusu, şirket ve aracı kuruluş tarafından imzalanır. Bu belgelerde yer alan yanlış, yanıltıcı ve eksik bilgilerden kaynaklanan zararlardan ihraççılar sorumludur. Ayrıca zararın ihraççıdan tazmin edilememesi durumunda halka arz edenler, ihraca aracılık eden aracı kuruluş, bağımsız denetim kuruluşu, ihraççının yönetim kurulu üyeleri kusurları oranında sorumludur.

Satış Süreci, Dağıtım Esasları, Satış Sonuçlarının Duyurulması

Halka arzda payların satışı izahname ve tasarruf sahiplerine satış duyurusunda ilan edilen tarihte başlar. Paylar, Borsa'da ya da Borsa dışında sabit fiyatla, fiyat aralığı belirlenerek veya fiyat teklifi almak suretiyle talep toplama yöntemiyle satılabilir.

Halka arz edilecek payların izahnamede nitelikleri tanımlanan yatırımcı grupları arasında tahsis edilmesi suretiyle satışı mümkündür.

Talep toplama süresi içinde yatırımcılardan gelen talepler toplanarak, halka arz edilen paylar izahnamede belirtilen esaslar çerçevesinde, SPK düzenlemelerine uygun şekilde dağıtım tabi tutulur ve yatırımcı hesaplarına aktarılır. Aracı kuruluş, halka arza ilişkin satış sonuçlarını KAP'ta ilan ederek Borsa İstanbul ve SPK'ya iletir.

Satış yöntemleri ve dağıtım esaslarına ilişkin detaylı bilgilere Sermaye Piyasası Araçlarının Satışı Tebliği'nde yer verilmektedir.

Borsa Kotuna Alınma ve İşlem Görmeye Başlama

Satış sonuçlarının Borsa İstanbul tarafından değerlendirilmesi sonucunda yönergenin 8. maddesinde belirtilen “Halka arz edilen payların piyasa değeri” ve “Halka arz edilen payların nominal değerinin sermayeye oranı” şartlarının sağlanması durumunda şirket payları kota alınarak, KAP'ta yapılacak Borsa duyurusunu izleyen 2. iş günü Borsa'da işlem görmeye başlar.

İşlem başladığı gün şirketin talebine bağlı olarak gong töreni düzenlenebilir.

Halka Arzda Maliyetler

Halka arz maliyetlerini temel olarak aşağıdaki unsurlar oluşturmaktadır:

1. Aracı Kuruluş Ücreti

Şirket halka arz tutarının büyüklüğüne, alınan aracılık hizmetinin türüne göre değişen oranda olmak üzere aracı kuruluşa aracılık komisyonu öder. Söz konusu ücret şirketle aracı kuruluş arasında yapılan aracılık sözleşmesi ile belirlenir.

2. Sermaye Piyasası Kurulu Ücreti

SPK, şirketin toplam sermayesinin nominal tutarı üzerinden binde iki (% 0,2); halka arz edilen payların halka arz fiyatıyla hesaplanan toplam piyasa değeri ile nominal değeri arasındaki fark üzerinden binde bir (% 0,1) oranında ücret almaktadır. SPK, 24/06/2016 tarih ve 20/710 sayılı İlke Kararı çerçevesinde söz konusu ücretlerde %50 oranında indirim yapmaktadır.

3. Borsa İstanbul Ücreti

Payların ilk kotasyonunda sadece sabit bir başvuru ücreti alınmakta ve bu ücret, şirket payları Borsa'da işlem görmeye başladıktan sonra hesaplanacak ilk kotta kalma ücretinden mahsup yoluyla iade edilmektedir.

*Kotasyon ücret tarifesine yukarıdaki bağlantıdan ulaşılabilir.

4. MKK Ücreti

MKK, pay ihraççılarında azami 103.592 TL (2021 yılı için) olmak üzere sermayenin binde biri (%0,1) tutarında üyelik giriş ücreti almaktadır.

5. Diğer Maliyet Unsurları

Halka arz işlemleri sırasında yukarıda belirtilen maliyetlere ek olarak bağımsız denetim raporları için denetim kuruluşuna, hukukçu raporu için hukukçulara ödenen ücretler ile yurt dışı ve yurt içi tanıtım masrafları söz konusu olmaktadır.

İşlem Görmeye Başlama Sonrası Süreç

Paylarını halka arz eden şirketler, sermaye piyasası mevzuatında halka açık şirketler için öngörülen kamuyu aydınlatma, kâr dağıtımını, kurumsal yönetim ilkelerine uyum, önemli nitelikteki işlemlerin uygulanması vb. konularda SPK tebliğlerinde belirtilen düzenlemelere uymakla yükümlüdürler.

Finansal Raporların Kamuya Duyurulması

Payları Borsamızda işlem gören şirketler, bağımsız denetimden geçmiş yıllık ve sınırlı denetimden geçmiş 6 aylık finansal raporları ile denetimden geçmemiş 3 ve 9 aylık ara dönem finansal raporlarını hesap döneminin bitimini izleyen ve SPK tarafından belirlenmiş olan süreler ve esaslar dahilinde KAP'ta duyurmakla yükümlüdürler.

Özel Durumların Kamuya Duyurulması

Borsa'da işlem gören şirketler, yatırımcıların yatırım kararlarını etkileyebilecek nitelikteki bilgi veya gelişmeleri zamanında, tam ve doğru olarak KAP'ta açıklamakla yükümlüdürler. Temel kural, yatırımcıların yatırım kararlarını ve pay fiyatını etkileyebilecek herhangi bir bilgi, olay veya gelişmenin, şirketin finansal, faaliyet ya da hukuki durumu ile ilgili ortaya çıkan önemli bir değişikliğin KAP aracılığı ile kamuya eş zamanlı olarak duyurulmasıdır.

Kâr Payı Dağıtımı

Halka açık şirketler kârlarını genel kurulları tarafından belirlenecek kâr dağıtım politikaları çerçevesinde ve ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak genel kurul kararıyla dağıtırlar. Şirketler kâr payını;

- Tamamen nakden dağıtma,
- Tamamen pay olarak dağıtma,
- Belli oranda nakit belli oranda pay olarak dağıtarak kalanını şirket bünyesinde bırakma,
- Nakit ya da pay olarak dağıtmadan şirket bünyesinde bırakma konusunda serbesttir.

Ancak ayrılması gereken yedek akçeler ayrılmadıkça ve esas sözleşmede veya kâr dağıtım politikasında pay sahipleri için belirlenen kâr payı ayrılmadıkça ertesi yıla kâr aktarılmasına ve intifa senedi sahiplerine, yönetim kurulu üyelerine, şirket çalışanlarına ve pay sahibi dışındaki kişilere kârdan pay dağıtılmasına karar verilemeyeceği gibi, pay sahipleri için belirlenen kâr payı nakden ödenmedikçe bu kişilere kârdan pay dağıtılamaz.

Kurumsal Yönetim İlkeleri

Borsa'da işlem gören şirketler, SPK'nın yayınladığı Kurumsal Yönetim İlkeleri'nde yer alan yönetim kurulunun yapısına, yönetim kurulu komitelerine, genel kurul toplantılarına vb. ilişkin uyulması zorunlu olan ilkelere ve Kurumsal Yönetim Tebliği'nde belirtilen ilişkili taraf işlemleri, teminat, rehin, ipotek, kefalet verilmesi konularındaki kurallara uymakla yükümlüdürler.

Yatırımcı İlişkileri Bölümü Kurulması

Payları Borsa'da işlem gören şirketlerde, şirketler ile yatırımcılar arasındaki iletişimi sağlayan "Yatırımcı İlişkileri Bölümü" kurulması zorunludur. Halka açılmak için SPK'ya başvuran şirketlerin, paylarının Borsa'da işlem görmeye başladığı tarihten itibaren altı ay içinde Yatırımcı İlişkileri Bölümünü kurması gerekir.

Paylar için Kotta Kalma Ücreti

Payları Borsamızda işlem görmekte olan şirketler için kotta kalma ücreti, bir önceki yılın Aralık ayı

sonu itibarıyla, şirketin Borsa kotunda bulunan paylarının nominal değeri üzerinden 0,5 baz puan (onbinde 5) ve bu payların yıllık ortalama piyasa değeri üzerinden 0,5 baz puan olarak uygulanır. Ücret hesaplanırken, kâr eden şirketlerin yayımlanan son yıllık kâr veya zarar tablosunda yer alan dönem kârı ile ücretin tahakkuk ettiği yıldan bir önceki yılda nakit kâr payı dağıtan şirketin dağıttığı brüt kâr payı tutarı yıllık ortalama piyasa değerinden düşülür.

Kotta kalma ücreti, şirket paylarının ilk defa kota alındığı yıl alınmaz ve ücret tarifesinde belirtilen değerden fazla olamaz.

Kullanım İzni ve Şartları

Kullanıcılar bu broşürü, sadece bilgi edinme amacıyla kullanabilir. Burada mevcut bulunan bilgiler, Borsa İstanbul'un önceden yazılı olarak izni alınmadan kısmen veya tamamen kopya edilemez, uygulamaya konulamaz, dağıtılamaz, kiralanamaz, çoğaltılamaz, alt lisansla kullanılamaz, değiştirilemez, ileride kullanılmak üzere saklanamaz. Bu broşürdeki tüm görüntüler Borsa İstanbul adına tescilli olup, Borsa İstanbul'un önceden yazılı izni alınmadan ticari amaçlı olarak kullanılamaz.

Çekinceler

Borsa İstanbul'un bu bilgilerin doğruluğu ve tamlığı hususlarına açık veya zımni şekilde kefil veya garantör olduğu yolunda hiçbir taahhüdü bulunmamaktadır. Borsa İstanbul tarafından yayınlanan bilgilerin kullanıcıları sarîh bir şekilde kabul ederler ki, bu bilgiler kim tarafından kullanılırsa kullanılsın, kullanım neticesi doğrudan, dolaylı veya netice olarak bir kayıp veya zarar doğması halinde bu durum Borsa İstanbul'a hiçbir borç, sorumluluk veya mükellefiyet yüklenmez.

İnsan hataları, teknik nedenler veya diğer faktörler nedeniyle her tür hata veya bilgi eksikliğinin vuku bulabileceği gerçeğinden hareketle, Borsa İstanbul kendi yayınladığı veya bilgi sağladığı kaynaklardan temin edilen bilgilerdeki hata ve eksikliklerden sorumlu değildir.

Bize Ulařın

Adres

Borsa İstanbul A.Ş., Reşitpaşa Mh.,
Borsa İstanbul Caddesi No: 4,
34467 Sarıyer/İstanbul

Telefon

+90 212 298 21 00

